

Dramaturgia in perioada interbelica

Daca poezia si proza au cunoscut o mare inflorire in aceasta perioada, dramaturgia s-a bucurat de o mare cantitate de piese de teatru, de multe companii de teatru, nu insa si de o creatie valoroasa, cu exceptia, poate, a operei lui Camil Petrescu si a lui Lucian Blaga.

Tudor Musatescu (1903-1971) are o opera intinsa, dar putin rezistenta timpului. A scris Focurile de pe comori, Pantarola, Profesorul de franceza, Amoururile unui copil pribeag etc, dar azi se mai joaca doar Titanic Vals (1922) si ...Eseu (1923). Prima piesa din ultimele doua, Titanic Vals, este o comedie in buna traditie a lui I. L. Caragiale. Intriga piesei si caracterul personajelor se deruleaza intr-o campanie electorala sub imboldul arivismului social si politic. Umorel popular intalnit in piesele de teatru il regasim si in maximele lui Musatescu.

Victor Ion Popa (1895-1946) scrie Ciuta, Muscata din fereastră, Take, Ianke si Cadar, precum si alte piese, in care se identifica nonconformismul si sentimentalismul bonom moldovenesc. Ciuta, melodrama, descopera un suflet feminin in pragul adolescentei romantice. Muscata din fereastră ne introduce in lumea intelectualilor satelor cu tabieturile lor moldovenesti. Take, Ianke si Cadar este capodopera dramaturgului, o comedie sentimentala unde eroii sunt oameni din targurile de provincie moldovene, cu micile lor preocupari si indeletniciri.

G. M. Zamfirescu (1898-1939), pe langa romanele Madona cu trandafiri, Maidanul cu dragoste, Sfanta mare nerusinare, este si autorul pieselor de teatru Domnisoara Nastasia, Idolul si Ion Anapoda. Prima este o drama dintr-o lume complet necunoscuta, pana atunci, in literatura romana - lumea de la periferia oraselor, cu psihologia specifica, a mahalalelor pline cu betivi si batausi, criminali, hoti, din care Nastasia incearca sa se salveze cu demnitate.

Al. Kiritescu (1888-1961) compune, printre altele, doua trilogii dramatice: "trilogia burgheza", Marcel & Marcel sau Anisoara si ispita, Florentina si Gaitelile si "trilogia Renasterii" Borgia, Nunta din Perugia, Michelangelo. A rezistat timpului doar comedia Gaitelile. Piesa nu are pro-priu-zis o intriga, insa prezenta "gaitelor" clevetitoare si certarete, avare si dispretuitoare, pune in evidenta specialitatea autorului de a provoca cearta comica din nimic.

G. Ciprian (1883-1968) scrie, printre altele, doua piese de teatru care s-au impus: Omul cu martoaga si Capul de ratoi. Om de teatru, actor, isi ia subiectul piesei Omul cu martoaga din realitatea imediata: un sufleur din teatru era impatimit de cursele de cai, mijloc de a iesi din lumea anonima in care traia. Parabola incarcata de simboluri se deruleaza in piesa - teatru de idei - cu conflicte si personaje transante, violente. Capul de ratoi este o farsa burlesca.

Mihail Sebastian (1907-1945) este asezat de critica literara a dramaturgilor in imediata apropiere a lui Camil Petrescu pentru piesele de teatru Jocul de-a vacanta, Steaua fara nume, Ultima ora si Insula. Cand e vorba de teatru, M. Sebastian cere crearea "mirajului", a "iluziei", prin artificiu. Iata aceste idei transpuse in Jocul de-a vacanta. Eroii se joaca "de-a fericirea", "de-a uitarea" si autorul

prezinta comportamentul lor in asemenea situatii.

Evaziunea din realitatea cotidiana ofera o atmosfera, fie ea artificiala, si da alte dimensiuni vietii. In Steaua fara nume "mirajul" apare intre doua lumi total deosebite: o femeie frumoasa din lumea buna, Mona, se intalneste intamplator cu profesorul Miroiu, visator in preocuparile lui savante de astronom anonim. Ca orice vis, el ramane frumos. Teatrul lui Mihail Sebastian introduce lirismul si poezia in dramaturgia moderna.

Lucian Blaga compune un teatru de mituri in cadrul expresionismului: Zamolxe se refera la un "mister pagan", Tulburarea apelor aduce in discutie un conflict religios, Daria, Fapta, invierea se refera la viata citadina contemporana poetului, Mesterul Manole, inspirat din balada populara, dezbate tema creatiei in spiritul filosofiei bla-giene - simbolul sacrificiului suprem pentru edificarea operei - Cruciada copiilor confrunta teme si idei religioase, Avram Iancu si Anton Pann ne introduc in istorie, in mister, in legenda.

Camil Petrescu (1894-1957) scrie poezie, proza (nuvele, romane) si teatru: Jocul ielelor, poem inchinat romanticului modern, Suflete tari, unde drama intelectualului, intr-o anume societate, se accentueaza pana la infrangere ca si in Mioara, Act venetian, Danton sau in lucrari in proza, In Mitica Popescu se incearca o reabilitare a personajului ca-ragialian. In fond, Camil Petrescu a militat in opera sa pentru teatrul modern angajat si nu asa cum era vazut, "un joc de artificii". In aceasta perioada au mai scris piese de teatru T. Arghezi, L. Rebreanu, G. Calinescu, fara sa poata fi inclusi printre dramaturgi cu lucrarile lor.